

Nádraží v Jablonném v Podještědí

objekt č.13 | ul.Švermova, Jablonné v Podještědí

V letech 1897 až 1900 postavila bohatá společnost Ústecko - teplické dráhy nádraží v Jablonném především proto, aby nemusela státu platit daně z dlouhodobých výnosů. Trať z Řetenic do Liberce v délce 143 km se stala ve své době nejdelší místní soukromou dráhou c.k. Rakousko - Uherska.

Významnou pohnutkou k výstavbě této tratě bylo usnadnění přepravy podkrušnohorského uhlí do rozvíjejícího se Liberce.

Velkou terénní překážkou byl pro stavitele Ještědský hřeben. Od Jablonného na Liberec (zvláště za Rynolticemi), začíná téměř horský terén a trať zdolává místy stoupání až 25 promile. Svého vrcholu dosahuje trať v 815 m dlouhém Ještědském tunelu, do kterého se najíždí hned za stanicí Křížany. Tunel byl budován dva roky a dva měsíce. Celkem si tento úsek vyžádal pět tunelů a čtyři velké klenuté viadukty. Z nichž nejznámější je v Novině. Je vysoký 27 m a překlenuje údolí obce Kryštofovo Údolí v délce 202 m. V tunelu pod Srncí horou, který je dlouhý 318 m, bylo poprvé použito elektřiny pro pohon vrtaček a ventilátorů. Elektřinu vyráběla dynamo poháněná parním strojem.

Slavnostní zahájení provozu trati se uskutečnilo 16. září 1900 příjezdem prvního ozdobeného parního vlaku do Jablonného. Pravidelný provoz začal následující den.

V průběhu výstavby se Ústecko - teplická dráha rozhodla trať zkrátit napřímením železnice ze Zákup přímo do Grunova. Tím měla zůstat Mimoň bez železničního spojení. V důsledku toho získalo Jablonné největší ze čtyř projektovaných typů nádražních budov, které mělo původně stát v Mimoní. Jedná se o cihlovou stavbu s pískovcovým ostěním oken a dveří a hrázděným podkrovím. K areálu nádraží dále patřila remíza (tj. prostor k odstavení a vykládání vagónů), vodárna a skladiště.

Zprovozněním trati Česká Lípa - Liberec se zvýšila snaha cvikovských podnikatelů o protažení již existující spojky Svor - Cvikov až do Jablonného. 7. října roku 1905, po necelých pět měsících stavby byla nová železnice v délce 12,5 km hotová. Jablonné se tím stalo železničním uzlem. Pravidelná doprava byla provozována až do roku 1973, kdy byla ke škodě Cvikova zrušena. Taktéž bylo zrušeno napojení na trať Česká Lípa - Rumburk ve Svoru. Železnice v tomto úseku již dále nemohla konkurovat silniční dopravě.

Návštěvníkům města doporučujeme zhlédnout malou expozici k historii výstavby a provozu železniční stanice na nádraží v Jablonném v Podještědí.